EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 28.10.2015
COM(2015) 538 final

KOMISSION TIEDONANTO NEUVOSTOLLE

neuvoston direktiivin 2006/112/EY 395 artiklan mukaisesti

KOMISSION TIEDONANTO NEUVOSTOLLE

neuvoston direktiivin 2006/112/EY 395 artiklan mukaisesti

1. TAUSTAA

Neuvosto voi yhteisestä arvonlisäverojärjestelmästä 28 päivänä marraskuuta 2006 annetun neuvoston direktiivin 2006/112/EY, jäljempänä 'alv-direktiivi', 395 artiklan mukaan antaa yksimielisesti komission ehdotuksesta jäsenvaltiolle luvan soveltaa mainitun direktiivin säännöksistä poikkeavia erityistoimenpiteitä arvonlisäveron kantamisen yksinkertaistamiseksi tai tietyntyyppisten veropetosten tai veron kiertämisen estämiseksi. Koska menettelyllä vahvistetaan poikkeuksia alv:tä koskeviin yleisiin periaatteisiin, poikkeusten tulisi olla oikeasuhteisia ja soveltamisalaltaan rajoitettuja.

Itävallan tasavalta, Bulgarian tasavalta, Tšekin tasavalta ja Slovakian tasavalta ovat komission 18. kesäkuuta 2015 saapuneeksi kirjaamalla kirjeellä pyytäneet lupaa ottaa käyttöön toimenpiteitä, jotka poikkeavat alv-direktiivin 193 artiklasta. Komissio on alv-direktiivin 395 artiklan toisen kohdan mukaisesti 2. heinäkuuta 2015 päivätyllä kirjeellä antanut näiden neljän jäsenvaltion esittämän pyynnön tiedoksi muille jäsenvaltioille. Komissio on 7. heinäkuuta 2015 päivätyllä kirjeellä ilmoittanut Itävallan tasavallalle, Bulgarian tasavallalle, Tšekin tasavallalle ja Slovakian tasavallalle saaneensa kaikki pyynnön arviointia varten tarpeellisina pitämänsä tiedot.

Nämä jäsenvaltiot pyytävät lupaa saada poiketa alv-direktiivin 193 artiklasta siltä osin, mikä koskee veronmaksuvelvollisia, joiden on suoritettava arvonlisävero veroviranomaisille, ja soveltaa niin sanottua käännetyn verovelvollisuuden mekanismia.

2. KÄÄNNETTY VEROVELVOLLISUUS

Alv-direktiivin 193 artiklan mukaan arvonlisäveron maksamisvelvollisuus kuuluu tavaran luovuttavalle tai palvelun suorittavalle verovelvolliselle. Käännetyn verovelvollisuuden tarkoituksena on siirtää kyseinen maksamisvelvollisuus sille verovelvolliselle, jolle tavarat luovutetaan tai palvelu suoritetaan.

3. PYYNTÖ

Itävallan tasavalta, Bulgarian tasavalta, Tšekin tasavalta ja Slovakian tasavalta pyytävät alv-direktiivin 395 artiklan nojalla, että neuvosto myöntäisi komission ehdotuksen mukaisesti luvan ottaa käyttöön 193 artiklasta poikkeavia erityistoimenpiteitä, jotka koskevat käännetyn verovelvollisuuden soveltamista kaikkiin sellaisiin tavaranluovutuksiin tai palvelusuorituksiin, joiden arvo ylittää 10 000 euroa, mikä tähtää petosten torjumiseen.

Tämä valtuuttaisi mainitut jäsenvaltiot määräämään käänteisen verovelvollisuuden mekanismia sovellettavaksi jokaisella katsomallaan alalla, jokaisen yksittäisen tavaran tai palvelun lajin kohdalla, mahdollisesti koko kansantalouteen. Tämä muuttaisi olennaisesti nykyistä jaoteltuihin maksusuorituksiin perustuvaa maksumekanismia, joka on yksi nykyisen alv-järjestelmän perusperiaatteista.

4. KOMISSION KANTA

Kun komissio vastaanottaa 395 artiklan mukaisia pyyntöjä, se tarkastelee niitä siltä kannalta, täyttyvätkö niiden hyväksymisen perusedellytykset eli yksinkertaistaako ehdotettu erityistoimenpide verovelvollisia ja/tai verohallintoa koskevia menettelyjä tai estääkö ehdotus tietyntyyppisiä veropetoksia tai veron kiertämistä. Tällaisissa tapauksissa komissio on aina noudattanut varovaista lähestymistapaa varmistaakseen, etteivät poikkeukset heikennä yleisen alv-järjestelmän toimintaa ja että ne ovat soveltamisalaltaan rajallisia sekä tarpeellisia ja oikeasuhteisia.

Riippumatta kysymyksestä, olisiko pyydetty toimenpide tehokas keino torjua ketjupetoksia ja muuntyyppisiä petoksia tai yleisesti vähentää alv-vajetta, sekä ottamatta huomioon tällaisen puhtaaseen harkinnanvaraisuuteen perustuvan järjestelmän luomaa epäyhdenmukaisuutta, on selvää, että tällainen pitkälle menevä toimenpide ei kuulu arvonlisäverodirektiivin 395 artiklassa tarkoitettuihin poikkeuksiin. Komissio on jo todennut, että käännetyn verovelvollisuuden yleisen ja erottelemattoman soveltamisen tässä tapauksessa mahdollisesti kaikkiin tavaroihin ja palveluihin, ei enää voida katsoa kuuluvan edellä mainitussa artiklassa[1] tarkoitettuihin erityistoimenpiteisiin.

On osoitettava, että käännetyn verovelvollisuuden soveltaminen on perusteltua tiettyyn petosongelmaan liittyvistä syistä ja että toimenpiteellä ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen kyseisen petoksen torjumiseksi, mikä tarkoittaa väistämättä, että toimenpiteen on oltava kohdennettu. Joka tapauksessa ei ole mahdollista, että toimenpidettä voisi soveltaa laaja-alaisesti tai jopa koko kansantalouteen ja eri tuotanto- ja jakeluvaiheisiin.

Komission kanta perustuu Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytäntöön, jossa on todettu, että arvonlisäverodirektiivin 395 artiklan soveltamisessa toteutettavien toimenpiteiden, joiden tarkoituksena on veronkannon yksinkertaistaminen tai tietyntyyppisten veropetosten ja veron kiertämisen estäminen, on oltava tarpeellisia ja tarkoituksenmukaisia niillä tavoitellun erityisen päämäärän saavuttamiseksi ja niiden tulee haitata mahdollisimman vähän alv-direktiivin tavoitteiden ja periaatteiden toteutumista[2].

Pyydetyn toimenpiteen soveltamislaajuuden huomioon ottaen toimenpide haittaisi selkeästi jaoteltujen maksusuoritusten periaatetta, joka on yhdenmukaistetun alv-järjestelmän perusta.

Komissio katsoo myös, että kaikki merkittävät muutokset arvonlisäverojärjestelmän perusperiaatteisiin olisi päätettävä EU:n tasolla alv-järjestelmän uudistuksen yhteydessä eikä niitä tulisi tehdä erillisinä kansallisina ratkaisuina.

5. PÄÄTELMÄ

Edellä mainittujen tekijöiden perusteella komissio vastustaa Itävallan tasavallan, Bulgarian tasavallan, Tšekin tasavallan ja Slovakian tasavallan pyyntöä.

[1] Ks. COM(2015)214

[2] Ks. esim. asia C-489/09, Vandoorne NV, 27 kohta.